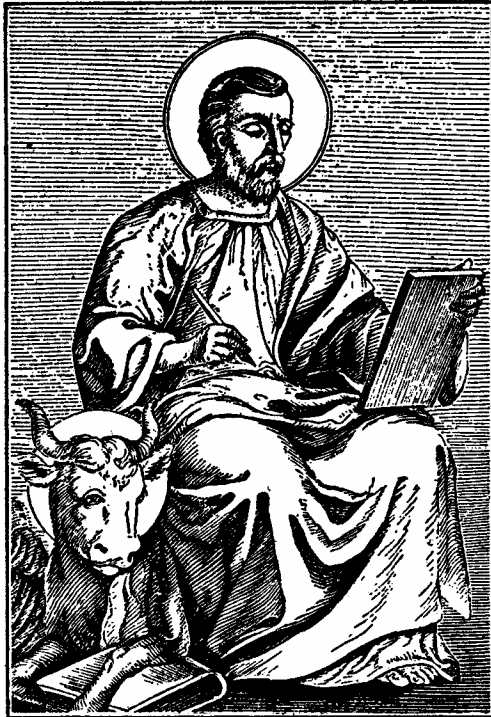

JETESHKRIMI I UNGJILLOR LUKAJT.

III. LUKAJ.

LUKAJ u lint ne Andiohi te Sirise, u be pasanik i Krishtit préj Apostull Pavlit, dhé bashke mé te vizituan Romen, ku prétkonin Ungjille é Krishtit. Dhé Lukaj gjithë ne ate kohe 70 vjët pas Krishtit é shkrojti Ungjille pas vdëkjës te Apostull Piëtrit.

Mé anen te Ungjillit te tij Lukaj dësh ti beje te njohur Théofilit, i cili qé i Keshtére i dyshimte, po bure i dukur, Sigurimin é fiales qe u katihis. Per véc Ungjillit Lukaj shkrojti dhé Aktét é Apostujvé. Lukaj Prétkoj Ungjille é Krishtit ne Dalmati, Itali, Maqedoni, Misir dhé ne Siri. Ra deshmor per Ungjillin te Krishtit ne Gréqi, dhé eshtrat e tija u sualle qe ngaj Gréqia ne Kostandinople.

(U tha Zoti nxenesvé te tij; Ay qe degjon juve mua me degjon; dhé ay, qe méprizon juve mua méprizon; dhé ay qe méprizon mua méprizon ate qe me dergoj.)

Lukaj.

UNGJIJTE PAS LUKAJT.

E DIÉLA XVIII.

PAS LUKAJT.

M' ATE kohe, ték qendronté Jésuj anes liqénit te Génésarétit, pa dy aniéra te qendruara anes liqénit; dhé péshkataret si dualle préj syrësh shperlane riétat. Dhé si hyri ne nje nga aniét, é cila ish é Simonit, i' u-lut t'a largoje pak préj stérése; dhé si ndenji, mesonté turmen nga ania. Dhé si pushoj se foluri, i tha Simonit; Shpiér-é anién thélle, dhé hithni riétat tuaja per gjah. Dhé i'u pergjéq Simoni, é i tha; Míeshter; tere naten u-munduum, dhé nuke zume asgje, po per fialen tendé do t'a héth riéten. Dhé si é bene kete, mbylle brenda nje shumice té madhé pishqësh; dhé riét' é tyré po çiréj. Dhé u bene mé shenje shokevé qe ishin té ania tjater te vijne é t' u ndihin; dhé ardhe, dhé mbushne qe te dy aniét, kaqe sa nisne te zhytén. Dhé kur pa Simon Piétri, i ra ner gjunje Jésujt, dyké thene; Dil préj méjé, Zot, sé jam njëri mekatar. Sé u-tmerrua ay dhé gjithë shoket é tij permi gjahun é pishqvé, qe zune; gjith' ashtu dhé Jakobi dhé Joani, te bijt' é Zébédéut, qe ishin piésetare mé Simonin. Dhé i tha Simonit Jésuj; mos kij frike; qe tani ke per te gjuajtur njëres. Dhé

si i sualle aniét ne stére, i lane te gjitha, dhé i rane pas.

E DIÉLA XIX.

PAS LUKAJT.

QHA Zoti; Siç doni qe t' ju bejne njérezit, gjith' ashtu bejuni dhé ju. Dhé, ne doni ata qe ju duan, ç' hir kini? Sé dhé mekataret duan ata qe i duan. Dhé, ne u beni te mire atyrévé qe ju benjne te mire, ç, hir kini? Sé dhé mekataret bejne gjith' ate. Dhé ne u huani atyrévé nga te cilet shperéni t' i mérrni prape, ç' hir kini? Sé dhé mekataret u huajne mekatarevé qe te marrin prape gjith' aqe. Po doni armiçte tuaj dhé bejuni te mire dhé huajuni, pa u-deshperyer faré; dhé do te jéte roga juaj é shumet dhé do te jini te bijt' é te Lartit; sé dhé ay eshte i mire mi te 'ngratet dhé te liqte. Behuni pra te zemerdhempshur, sikunder eshte dhé Ati juaj i zemerdhempshur.

E DIÉLA XX.

PAS LUKAJT.

Q' ATE kohe, vénté Jésuj ne nje qytét te quajtur Nain; dhé vénin bashke mé 'te dhé miaft nga nxenesit é tij, dhé shume turme. Dhé kur u-afrua te port' é qytétit, ja ku silléj jashte nje i vdékur qe é kish é-ema

bir te vétemlindur; dhé ajo ish é ve; dhé ish miaft turme préj qytétit mé 'te. Dhé kur é pa Zoti, u-dhempsherua per 'te dhé i tha; Mos qaj. Dhé si u-afrua préku qivurin (dhé ata qe é mbajin qendruan) dhé tha; Dialosh, po te thém: Ngréhu. Dhé u-ngrit é ndenji i vdékuri dhé nisi te flase dhé i'a dha s' emes. Dhé i zuri frika te gjithë dhé lavderonin Pérendine dyké thene; Sé nje Profét i math eshte ngritur ner ne, dhé Pérendia é vizitoj popullin é tij.

E DIÉLA XXI.

PAS LUKAJT.

QHA Zoti keté parabole; Dolli mbiéllesi per te mbiéle faren é tij; dhé me te mbiéle, ca ra prane udhes dhé u-shkél, dhé shpését é qiéllit é hengere; dhé tjater ra mi gur, dhé si biu u-tha, nga qe s' kish vlak; dhé tiater ra ne més drizash dhé, si bine bashke, drizat é mbytne; dhé tjater ra mi dhéun é mire dhé si, biu, beri péme nje qint hére me shume. Dhé é pyésnin nxenesit é tij dyké thene; Ç' te jéte valle kio parabole? Dhé ay tha; Juvé u eshte dhene te njihni myshtérét é mbréterise se Pérendise; po te tjérevé mé parabola, qe dyké pare te mos shohin dhé dyké degjuar te mos kuptojne. Dhé parabola eshte kio: Fara eshte fial' é

Pérendise; ata prane udhes jane ata qe degjojne; pastaj vién dialli dhé u'a ngre fialen nga zembr' é tyré, qe te mos shpetohén dyké bésuar. Dhé ata mi gurin jane ata te cilet, kur degjojne, é présin fialen mé gas; dhé keta s' kane renje, te cilet bésojne per ca kohe dhé largohén ne kohe ngasjéje. Dhé ajo qe ra ne drizat, jane ata qe degjuan po nga kujdesét dhé pasuria dhé defrimét é jétes vén é permbytén dhé nuke siéllin funt. Dhé ajo qe ra ne dhé te mire, keta jane ata qe degjuan fialen mé zemre te bukur é te mire, é perm-bajne dhé siéllin péme mé durim. Dyké thene keto therristé; Ay qe ka véshe per te degjuar lé te degjoje.

E DIÉLA XXII.

PAS LUKAJT.

GHA Zoti; Ish nje njéri i pasur qe vishéj mé purper é mé stoli te kuqé dhé defrénté perdita mé shkelqim. Ish dhé nje i varfer, i quajtur Lazar, i cili dérgjéj prane déres se tij, i drégosur, dhé desheronté te ngopéj préj therrimévé qe binin nga tryés' é te pasurit; po édhé qénat vinin é lepinin drégat é tij. Dhé vdiq i varferi dhé u-pru préj Engjejvé te gjir' i Abrahamit. Vdiq édhé i pasuri dhé u-varros. Dhé ne Férr ngriti syt' é tij, dyké qene ner mundimé, dhé

shéh Abrahamin préj se-largu dhé Lazarin ner gjinjet é tij. Dhé thirri é tha; Ate Abraham, meshirome dhé dergo Lazarin, qe te ngjyéje majen é gishtit te tij mé uje dhé te me fladite gjuhen; sé torméntohém ne kete flage. Dhé tha Abrahami; Diale, kujto sé ti moré te mirat é tua ne jéten tendé, dhé Lazari gjith' atjé te keqiat. Dhé, mi gjithé keto, ndermést nésh dhé jush eshte ngulur nje grop' é madhé, qe ata qe duan te shkojne se-ketéjmi te ju te mos mundin, as ata s' andéjmi te shkojne te névé. Dhé tha; Te lutém pra, o Ate, qe t'a dergosh te shtepi' é t' iméti; sé kam pése vellézer; qe t' u deshmoje dhé te mos vijne dhé ata te ky vent i mundimit. I thote Abrahami; Kane Moisine dhé Profétet; lé t' i degjojne. Dhé ay tha; Jo, o Ate Abraham; po, ne vafte nonje nga te vdékurit te ata, do te péndohén. Dhé i tha; Ne mos degjojne Moisine dhé Profétet, as ne u-ngjallte nonje préj se vdékuresh do mos bindén.

E DIÉLA XXIII.

PAS LUKAJT.

M' ATE kohe, kur ardhi Jésuj te vend' i Gadarénevé, i dolli perpara nje burre préj qytétit, i cili kish démoné préj shume kohesh dhé nuke vishéj mé robe dhé s' mbé-

téj ne shtepi po ner varrét. Dhé kur pa Jé-
sune bertiti, i ra ner kembe dhé tha mé ze
te math; Ç' ke mé mua ti, o Jésu i-Bir' i
Pérendise se Larte? te lutem, mos me mundo.
Sé i urdheroj shpirtit te ndyre te dale préj
njériut; sé shume kohe é kish rrembyér, dhé
lidhëj mé vargoj dhé ruhëj mé hékura kem-
besh, dhé keputté vérigat dhé sillëj préj
démonit ner shkrétetirat. Dhé é pyéti Jésuj
dyké thene; Si t'a thone émerin? Dhé ay tha;
Légioné; sé kishin hyre shume démoné te ay.
Dhé i luteshin qe te mos i urdheroje te
shkojne n' avushe. Dhé ish atjë nje kope é
madhé dérrash qe kullosjin ne malt; dhé i
luteshin qe t' u permétoje te hyjne te ata.
Dhé u permétoj. Dhé démonét, si dualle préj
njériut, hyne te dérrat; dhé u-turr kopéja
tatepiéte shkembit ne liqén dhé u-mbyt. Dhé
kur pane kullotesit sé ç' u-be, ikne; dhé
shkuan é dhane ze ne qytét dhé ner arat.
Dhé dualle te shohin sé ç' u-be; dhé ardhe te
Jésuj dhé gjétne njérine, préj te cilit kishin
dale démonét, te ndenjur prane kembevë te
Jésujt, te véshur dhé te urtesuar; dhé u-
frikesuan. Dhé u tréguan dhé ata qe é pane
si u-shpetua i démonisuri. Dhé i' u-lut gjithë
shumic' é vendit réth Gadarénevë te shkoje
préj syrësh, sé i kish zene nje frik' é madhé;

dhé ay hyri ne lundre dhé u-kthyé. Dhé i
lutëj njériu, préj te cilit kishin dale démo-
nét, te jéte bashke mé 'te; po Jésuj é leshoj,
dyké thene; kthéhu ne shtepi tendé dhé trégo
sa te beri Pérendia. Dhé shkoj dyké leçitur
neper gjithë qytétin sa i beri Jésuj.

E DIÉLA XXIV.

PAS LUKAJT.

Q' ATE kohe, i' u-afua Jésujt nje njéri,
i quajtur Jair; dhé ky ish kréj i Sina-
gojes; dhé si ra ner kembe te Jésujt, i lutëj
te hyje ne shtepi te tij; sé kish nje bije te
vétem afro dymbedhjéte vjéts, dhé ajo po
vdisté. Dhé me te vajtur, turmat é shtren-
gojin rotull. Dhé nje grua, qe i rithtë gjak
qe dymbedhjéte, vjét é cila shperudhoj gjithë
gjen' é saj ner miéket dhé nuke mundi te
shrohëj préj nonjejt, u-afua prapa, dhé
préku péshin é robes se tij; dhé sa-kaqe
qendroj riédhja é gjakut. Dhé tha Jésuj; Cili
esht' ay qe me préku? Dhé si mohojn te
gjithë, tha Piétri dhé ata qe ishin mé 'te;
Miéshter, turma te réthon dhé te shtrengon,
dhé thua; Cili eshte ay qe me préku? Dhé
Jésuj tha; Çékush me préku; sé une mora
vésh nje fuqi qe dolli préj méjé. Dhé kur pa
gruaja qe nuke fshihëj, ardhi dyké u-drédhur
dhé i ra ner kembe é trégoj perpara popullit

per cilin shkak é préku dhé si u-sherua sakaqe. Dhé ay i tha; Kij kuraje, o bije, bésa joté te shpetoj; shko me paqe. Dhé ték po flisté edhé, vjén nje préj kréjt te sinagojes, dyké i thene; Sé vdiq joté-bije; mos é mundo mesonjesin. Po Jésuj, kur degjoj, i' u-pergjéq dyké thene; mos kij frike; véç, béso, dhé do te shpetoje. Dhé si hyri ne shtepit, nuke la te hyje asnje, véç Piétrin dhé Jakobin dhé Joanin dhé t'atin é çupes dhé t' emen. Dhé te gjithë po qajin dhé é vajtojin. Dhé ay tha; Mos qani; nuke vdiq, po fle. Dhé é perqéshnin, dyké ditur qe vdiq. Po ay, si i nxori jashte te gjithë dhé é zuri per doré, bertiti, dyké thene: O vajze, ngréhu, Dhé i' u-kthyé shpirti dhé u-ngjall pernjuhéré; dhé urdheroj t' i apin te haje. Dhé u-shtankne prinderit é saj; po ay i porositi te mos i thone njeriu sé ç' u-be.

E DIÉLA XXV.

PAS LUKAJT.

Q' ATE kohe, nje Ligjetar i' u-afrua Jésujt dyké é ngare é dyké thene; Mesonjes, ç' te bej qe te trashegoj jéten é améshuar? Dhé ay i tha; Ç' eshte shkruar ne ligje? Si kendon? Dhé ay u-pergjéq é tha; *Doj Zotin Pérendine tendé mé gjithë zemren tendé dhé mé gjithë shpirtin tent dhé mé gjithë forcen*

tendé; dhé t' afermin tent si vétén tendé. Dhé i tha; U-pergjégjé dréjt; kete bej dhé do te rrosh. Po ay dyké dashur te justifikoje vétén é tij, i tha Jésujt; E cili me eshte i aferme? Dhé u-pergjéq Jésuj, é tha; Nje njéri zbristé préj Jérusalémit ne Jériko dhé ra ner duar kusaresh; te cilet, si é çvëshne dhé é plagosne, shkuan, dyké é lene gjysmete-vdékur. Dhé qelloj qe nje prift zbristé asaj udhé é kur é pa shkoj nga ana tiater. Gjith' ashtu dhé nje Lévit qe vaté n' ate vent, ardhi é pa dhé shkoj nga ana tiater. Po nje Samaritan dyké udhetuar, érdhi n' ate vent, dhé kur é pa, u-dhempsherua; dhé u-afrua dhé i lidhi plaget, dyké dérdhur mi 'to vaj é vére; dhé si é hipi mi kafshen é tij, é solli ne nje gostél dhé i pat kujdés. Dhé te nésermén, kur dolli, nxori dy dénaré dhé i dha gostélarit dhé i tha; Kij-é kudjdés; dhé ç, te shperudhosh me téper, do t' t' i ap une, me te kthyér. Cili pra nga keta te tre te dukét sé ka qene i aferm' i ati qe ra ner duar te kusarevé? Dhé ay tha; Ay qe trégoj meshire per 'te. I tha pra ati Jésuj; Shko, é bej dhé ti gjith' ashtu.

E DIÉLA XXVI.

PAS LUKAJT.

QHA Zoti kete parable; Nje njériu te pasur i solli téper drithe vendi; dhé po méndohéj me vété dyké thene; Ç' te bej, sé s' kam ku te mbléth pémet é mia? Dhé tha; Kete do te bej; do t' i rrezoj grunarét é mia dhé do te ndertoj me te medha; dhé do te mbléth atjé gjithë dritherat é mia dhé te mirat é mia; dhé do t' i thém shpirtit t' im; Shpirt, ke shume te mira qe gjéndén per shume vjët; prehu, haj, pi, é defre. Po Pérendia i tha; O i çmendur, kete nate do te kerkojne shpirtin tent préj téjé, ato pra qe gatité, te kujt do te jéne? Keshtu eshte ay qe mbléth thésaré per vétén é tij dhé nuke pasurohét te Pérendia. Dyké thene keto, therristé; Ay qe ka véshe per te degjuar lé te degjoje.

E DIÉLA XXVII.

PAS LUKAJT.

M' ATE kohe, Jésuj ishtë dyké mesuar ne nje préj sinagojavé me te Shtunat. Dhé ja ku ish nje grua, é cila kishtë fryme semundjéjé tétémbdhjéte vjët. Dhé ish é krrusur dhé s' muntté te ngrihéj perpjéte faré. Dhé kur é pa Jésuj, é thirri afer, é i tha; Grua, shpetové préj semundjés s' até.

Dhé vuri duarte mi 'te; dhé pernjuhéré u-dréjtua dhé lavderonté Pérendine. Po i par' i sinagojes u-pergjéq, i zemeruar sé Jésuj sheronté te Shtune, é i théshtë gjindjés: Ka gjashte dite, ne te cilat duhét punuar; ne keto pra éjani dhé sherohuni dhé jo ditën é se Shtunes. I' u-pergjéq pra Zoti é i tha; Hypokrit, cilido préj jush te Shtune nuke zgjith kan' é tij a gomarin é tij préj grazhdit dhé é shpié é i ép uje? Edhé kio, qe eshte é-bij' é Abrahamit, te cilen é lidhi Satani ketu é tétémbdhjéte vjët, nuke duhéj te zgjidhéj préj keti vargoj ditën é se Shtunes? Dhé kur po théshtë keto, turperohéshin gjith' ata qe i kundreshtoheshin; dhé gjithë populli gezohéj per gjithë punet é lavderuara qe beheshin préj tij.

E DIÉLA XXVIII.

PAS LUKAJT.

QHA Zoti kete pergjamjé; Nje njéri beri nje darke te madhé, dhé ftoj shume véta; dhé dergoj sherbetorin é tij ne kohen é darkes t' u thote te ftuarvé. Ejani, sé te gjitha po jane gati. Dhé nisne mé nje fiale te hiqén te gjithë. I pari i tha; Bléva nje are dhé kam névoje te dal t'a shekoj; te lutém kij-me te héqur. Dhé tiatri tha; Bléva pése pende qé dhé po vété t' i provoj; te lutém,

kij-me te héqur. Dhé tjatri tha; u-marrtova mé grua dhé perandaj s' munt te vij. Dhé érdhi ay sherbetor dhé i lajmeroj keto te-zott. Atehéré u-zemerua i zot' i shtepise dhé i tha sherbetorit te tij; Dil shpéjt ner shéshét dhé rugat é qytétit dhé bjér ketu brenda te varferit dhé uloket dhé te çalet dhé te vérberit. Dhé tha sherbetori; Zot, u-be siç urdherové, dhé ka edhé vent. Dhé i tha Zoti sherbetorit; Dil ner udhet dhé gjérdhét é ngut te hyjne, qe te mbushét shtepia imé. Sépsé po ju thém sé asnje nga ata njérezit é ftuar do mos ngjeroje darken t'imé. Sé shume jane te ftuar, po pak jane te zgjédhur.

E DIÉLA XXIX.

PAS LUKAJT.

Q' ATE kohe, ték hyn té Jésuj ne nje katunt, I dualle perpara dhiéte burra léproze, te cilet qendronin lark; dhé keta ngritne zerin, dyké thene; Jésu, miéshter, meshirona. Dhé kur i pa, u tha; Shkoni dhé trégohuni té prifterit. Dhé ték po shkonin, u-spastruan. Dhé nje préj syrësh, kur pa sé u-sherua, u-kthyé dyké lavderuar Pérendine mé ze te math; dhé ra mi faqé ner kembet é tij, dyké é perhiruar; dhé ky ish Samaritan. Dhé u-pergjéq Jésuj é tha; Nuke u-spastruan dhjéte? po ku jane te nentet? Nuke u-kthyén

per te lavderuar Pérendine, véç ky i huaj. Dhé i tha; Ngréhu é shko; bésa joté te shpetoj.

E DIÉLA XXX.

PAS LUKAJT.

Q' ATE kohe, nje njéri i' u-frua Jésujt, dyké é ngare é dyké thene; Miéshter i mire, ç' te bej qe te trashegoj jéten é améshuar? Dhé i tha Jésuj; Persé me thua te mire? Asnje s' eshte i mire, véç nje, Pérendia. I di porosite; *Mos kurvero; Mos vraj; mos vith; mos ép deshëmim te rréme; Ndéro t' et-ate é t' et-eme.* Dhé ay tha; Keto te gjitha i ruajta qe préj dialerise s' imé. Dhé kur degjoj keto Jésuj, i tha; Edhé nje te mungon; shit gjithë sa ke dhé perndaja'u te varfervé, dhé do te késh thésar ne qiéll, dhé éja, biér-me pas. Dhé kur degjoj keto, u-hélmua shume; sé ish i pasur fort. Dhé kur é pa Jésuj qe u-hélmua shume, tha; Sa vesh-tire do te hyjne té mbréteri' é Pérendise ata qe kane pasurira! Sé eshte me léhte te shkoje nje kamilé neper veren é nje gjelpere sé nje i pasur te hyje ne mbréteri te Pérendise. Dhé thane ata qe degjuan; Cili valle munt te shpetohét? Dhé ay tha; Te pamundeshmét per njérezit jane te mundeshmé per Pérendine.

E DIÉLA XXXI.

PAS LUKAJT.

Q' ATE kohe, kur afrohéj Jésuj ne Jériko, nje i vérber rinté prane udhes dyké lypur. Dhé kur degjoj turmen qe shkонтé, pyéti ç' qe. Dhé i thane sé shkon Jésu Nazaréasi. Dhé thirri dyké thene; Jésu, Bir i Davidit, meshirome. Dhé ata qe shkonin perpara é qertonin qe te héshte; po ay therristé aqe me téper; o Bir i Davidit, meshirome. Dhé Jésuj qendroj, dhé urdheroj t' i' a siéllin; dhé kur u-afrua, é pyéti dyké thene; ç' do qe te te bej? Dhé ay tha; Zot, qe te me hapén syte. Dhé Jésuj i tha; Hap-i syte. Bésa joté te shpetoj. Dhé mé nje hére i' u-hapne syte, dhé i vénté pas, dyké lavderuar Pérendine; dhé gjithé populli, kur pa, perlevdoj Pérendine.

E DIÉLA XXXII.

PAS LUKAJT.

Q' ATE kohe, shkонтé Jésuj nga Jérikoja. Dhé ja nje njéri, i quajtur Zakhé; dhé ky ish kryékumérqar dhé ish i pasur. Dhé kerkонтé te shikонтé cili eshte Jésuj; dhé s' muntté nga turma, sé ish i vogel nga shtati. Dhé réndi perpara dhé u-ngjit mi nje man qe t'a shekoje; sé nga ajo udhé kish per te shkuar. Dhé kur ardhi Jésuj m' ate vent,

ngriti syte perpiéte dhé é pa; dhé i tha; Zakhé, zbrit shpéjt; sé sot duhét te mbétém té shtepia joté. Dhé zbriti mé nxitim dhé é priti mé gas. Dhé kur é pane, grindeshin te githe, dyké thene; Sé vajti te zbrése té shtepi' é nje njériu mekatar. Dhé qendroj Zakhéu é i tha Jésujt; Ja, Zot, gjysmen é' gjese s' imé u'a jap te varfervé. Dhé ne i mora njériu gje mé kallezim te rréme, do t' i'a kthéj prape katerpliké. Dhé i tha Jésuj; Sot ardhi shpetim ne kete shtepi, sé dhé ky eshte bir Abrahami; sé i Bir' i njériut ardhi te kerkoje é te shpetoje ate qe eshte humbur.